

**Збірник психодіагностичних
методик для
професійно-психологічного
відбору кандидатів на
військову службу за
контрактом у Збройних Силах
України**

Методичний посібник містить психодіагностичні методики для професійно-психологічного відбору кандидатів на військову службу за контрактом, які затверджено для застосування у Збройних Силах України.

Посібник може бути використаний у роботі посадових осіб органів військового управління, територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, військових частин, навчальних військових частин (центрів), які залучаються до організації та проведення заходів професійно-психологічного відбору кандидатів на військову службу за контрактом.

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ СПІЛЬНО
З НАУКОВО-ДОСЛІДНИМ ЦЕНТРОМ ГУМАНІТАРНИХ
ПРОБЛЕМ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:
обмежень для розповсюдження немає

**ЗБІРНИК
ПСИХОДІАГНОСТИЧНИХ
МЕТОДИК
ДЛЯ ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО
ВІДБОРУ КАНДИДАТІВ НА ВІЙСЬКОВУ
СЛУЖБУ ЗА КОНТРАКТОМ У ЗБРОЙНИХ
СИЛАХ УКРАЇНИ
МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК**

Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ – 2023

Збірник психодіагностичних методик для професійно-психологічного відбору кандидатів на військову службу за контрактом у Збройних Силах України :
3-41 Методичний посібник. / О. М. Кокун, В. М. Мороз, Н. С. Лозінська, І. О. Пішко — Київ: «Центр учбової літератури», 2023. — 74 с.

ISBN 978-611-01-2840-7

Методичний посібник містить психодіагностичні методики для професійно-психологічного відбору кандидатів на військову службу за контрактом, які затверджено для застосування у Збройних Силах України.

Посібник може бути використаний у роботі посадових осіб органів військового управління, територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, військових частин, навчальних військових частин (центрів), які залучаються до організації та проведення заходів професійно-психологічного відбору кандидатів на військову службу за контрактом.

ISBN 978-611-01-2840-7

© «Центр учбової літератури», 2023.

ЗМІСТ

Передмова	4
Методика “Матриці прогресивні Дж. Равена”	5
Методика “S-тест”	20
Методика дослідження особливостей мислення (МДОМ-2)	23
Багаторівневий особистісний опитувальник (БОО) “Адаптивність-200”	25
Методика оцінки рівня розвитку адаптаційних здібностей особистості (БОО) “Адаптивність”	45
Методика діагностики показників і форм агресії (А. Басса, А. Даркі, в адаптації О. К. Осницького)	56
Короткий п’ятифакторний опитувальник особистості ТІРІ (ТІРІ-UKR.) (в адаптації М. Кліманської, І. Галецької)	61
Мотивація професійної діяльності (методика К. Замфір у модифікації А. Реана)	64
Діагностика комунікативних і організаторських схильностей (КОС-2)	67
Список використаних джерел	72

Передмова

Професійно-психологічний відбір кандидатів на військову службу здійснюється відповідно до “Інструкції з організації професійно-психологічного відбору у Збройних Силах України” (зі змінами), яку затверджено наказом Міністерства оборони України від 10.12.2014 № 883. Заходи відбору проводяться в територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки, у військових частинах, навчальних військових частинах (центрів) штатними та позаштатними групами професійно-психологічного відбору.

З метою подальшого впорядкування процесу відбору кандидатів, впровадження єдиних підходів до його здійснення, розподілу кандидатів за різними спеціальностями з урахуванням оцінки їхніх здібностей і якостей, що забезпечує ефективність виконання ними обов’язків військової служби, розроблено алгоритм проведення заходів професійно-психологічного відбору кандидатів на військову службу за контрактом, який затверджено наказом Головнокомандувача ЗС України від 14.04.2021 р. № 97 “Про затвердження Алгоритму проведення заходів професійно-психологічного відбору кандидатів на військову службу за контрактом у Збройних Силах України”.

Зазначений Алгоритм визначає організацію та порядок проведення відбору, а також надає перелік методик за напрямками психологічного обстеження кандидатів.

У методичному посібнику представлені методики, які визначено вищевказаним наказом. Ці методики зарекомендували себе як надійні психодіагностичні засоби, що відповідають вимогам валідності, надійності та практичної сприйнятливості. Наведено їх опис, інструкції для кандидатів, завдання, ключі тощо.

Методичний посібник розрахований на психологів і призначений для роботи посадових осіб органів військового управління, територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, військових частин, навчальних військових частин (центрів), які залучаються до організації та проведення заходів професійно-психологічного відбору кандидатів на військову службу за контрактом у частині, що стосується психологічного обстеження індивідуальних психологічних якостей кандидатів та ухвалення відповідних висновків за його результатами.

Методика “Матриці прогресивні Дж. Равена”

Методика призначена для вивчення логічності мислення, для виявлення здібності до систематизованої, планомірної, методичної інтелектуальної діяльності. Тест складається з невербальних завдань. Знання, набуті в школі, та життєвий досвід не впливають на результат виконання завдання.

Досліджуваним пред’являються малюнки з фігурами, які пов’язані між собою певною залежністю і в яких бракує однієї фігури, а внизу вона дається серед 6-8 інших фігур. Завдання досліджуваного – встановити закономірність, що пов’язує між собою фігури на малюнку, та в реєстраційному бланку вказати номер фігури, якої бракує, з пропонованих варіантів.

Стимульний матеріал тесту складається з брошури, в якій розміщено 60 малюнків, розподілених на 5 серій (А, В, С, D, E) по 12 малюнків у кожній. У кожній серії малюнків містяться завдання наростаючої складності. В той же час характерне й ускладнення типу завдань від серії до серії.

У серії А – використано принцип встановлення взаємозв’язку в структурі матриць. Тут завдання полягає в доповненні відсутньої частини основного зображення одним із приведених у кожному малюнку фрагментів. Виконання завдання вимагає від респондента ретельного аналізу структури основного зображення та виявлення цих же особливостей в одному з декількох фрагментів. Потім відбувається злиття фрагмента, його порівняння з оточенням основної частини малюнка.

Серія В – побудована за принципом аналогії між парами фігур. Респондент повинен знайти принцип, відповідно до якого побудована в кожному окремому випадку фігура і, виходячи з цього, підібрати фрагмент, якого бракує. При цьому важливо визначити вісь симетрії, відповідно до якої розташовані фігури в основному зразку.

Серія С – побудована за принципом прогресивних змін у фігурах матриць. Ці фігури в межах однієї матриці все більше ускладнюються, відбувається як би безперервний їх розвиток. Збагачення фігур новими елементами підкоряється чіткому принципу, виявивши який, можна підібрати фігуру, якої бракує.

Серія D – побудована за принципом перегруповування фігур у матриці. Респондент повинен знайти це перегруповування, що відбувається в горизонтальному й вертикальному положеннях.

Серія Е – заснована на принципі розкладання фігур основного зображення на елементи. Фігури, яких бракує, можна знайти, зрозумівши принцип аналізу та синтезу фігур.

Тест строго регламентований у часі, а саме 40 хвилин. Для того, щоб дотриматися відведеного часу, необхідно слідкувати за тим, щоб до загальної команди: “Приступити до виконання тесту” – ніхто не відкривав малюнки та не підглядав. За командою керівника респонденти починають виконувати завдання методики. Перед цим керівник рекомендує респондентам раціонально витрачати час, не зупиняючись довго на особливо складних завданнях. Краще перейти до розв’язання наступних завдань, а якщо залишиться час, повернутися до нерозв’язаних завдань.

Коли мине 20 хвилин, респондентів можна попередити про те, що вони використали половину часу.

Під час виконання завдань тесту необхідно контролювати, щоб респонденти не списували один у одного. По закінченні 40 хвилин – подати команду: “Закрити всім малюнки!”, а потім зібрати бланки відповідей і брошури з малюнками.

Реєстраційний бланк

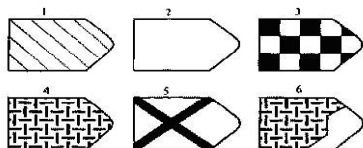
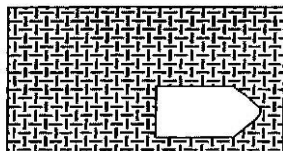
П.І.Б. _____
Дата обстеження _____ Рік народження _____ Стать _____

Інструкція: “Вам дається брошура, в якій розміщено 60 малюнків, поділених на 5 груп, які називаємо серіями і позначаємо літерами А, В, С, D, Е. В кожній серії 12 малюнків, позначених цифрами. Кожне завдання (малюнок) позначається літерою (серія) і цифрою (номер у серії). Кожний малюнок складається з елементів, що розташовані в певній логічній послідовності. Ця послідовність переривається вирізом, обведеним рамкою. Під кожним малюнком розміщено 6-8 варіантів вставок (фрагментів вирізу), серед яких тільки один правильний. Вам потрібно визначити певну закономірність побудови малюнка і вибрати із запропонованих вставок ту, яка відновить його перервану послідовність. Так, наприклад, на малюнку 1 подивимося, яка вставка відновлює запропоновану системність чередування. Правильно, вставка 4. Так само знайдіть потрібну вставку для кожного малюнка і результат запишіть у реєстраційний бланк. Пам’ятайте, що складність завдань від серії А до серії Е зростає. Тому намагайтеся не витрачати багато часу на перші завдання. Не відволікайтеся на те, щоб слідкувати за часом. За хвилину до закінчення Ви будете попереджені”.

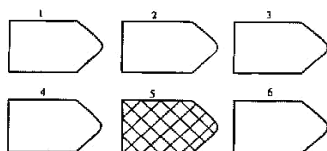
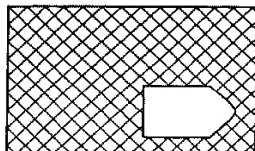
Серія А		Серія В		Серія С		Серія D		Серія Е	
А 1		В 1		С 1		D 1		Е 1	
А 2		В 2		С 2		D 2		Е 2	
А 3		В 3		С 3		D 3		Е 3	
А 4		В 4		С 4		D 4		Е 4	
А 5		В 5		С 5		D 5		Е 5	
А 6		В 6		С 6		D 6		Е 6	
А 7		В 7		С 7		D 7		Е 7	
А 8		В 8		С 8		D 8		Е 8	
А 9		В 9		С 9		D 9		Е 9	
А 10		В 10		С 10		D 10		Е 10	
А 11		В 11		С 11		D 11		Е 11	
А 12		В 12		С 12		D 12		Е 12	
Кількість правильних відповідей –									

Стимульний матеріал

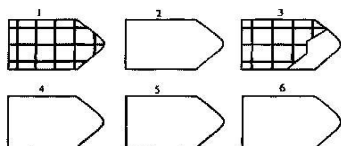
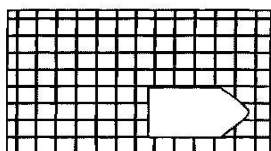
Серія А

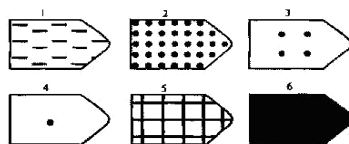
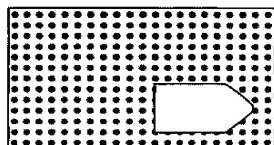
A1

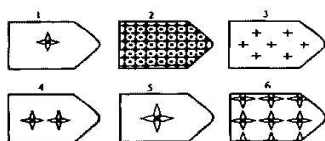
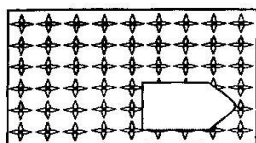
A2

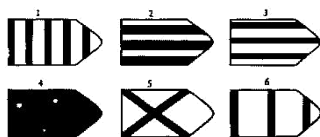
A3

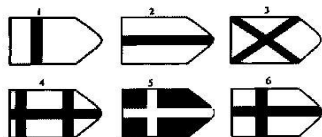
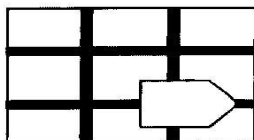
A4

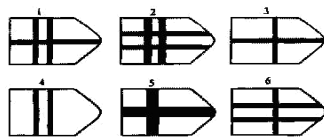
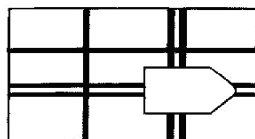
A5

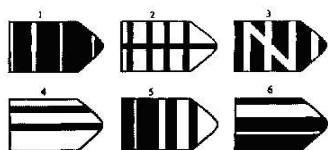
A6

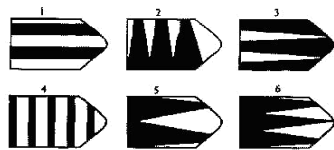
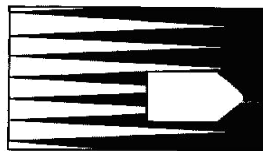
A7

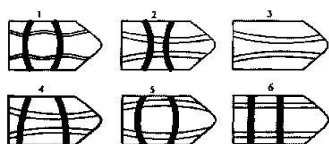
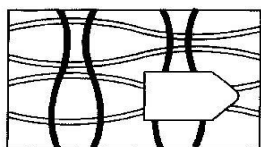
A8

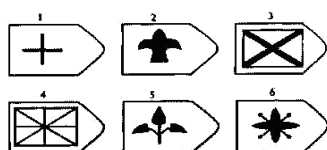
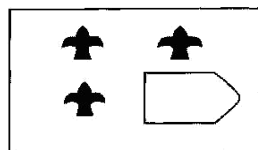
A9

A10

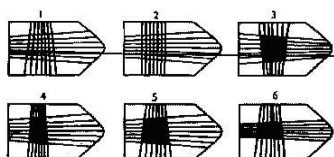
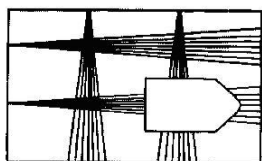

A11

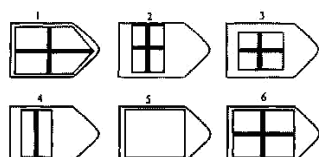
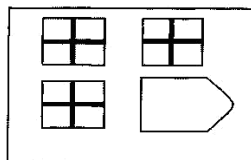

A12

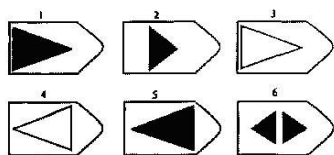
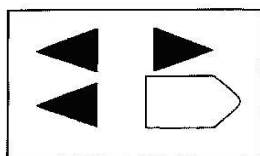
Серія В

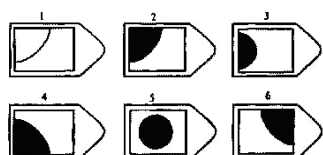
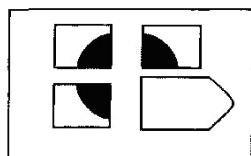
B1

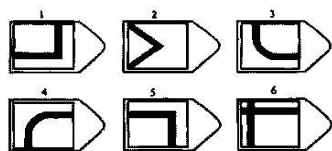
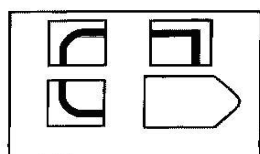
B2

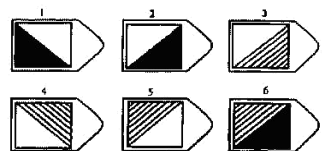
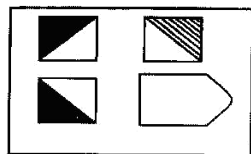
B3

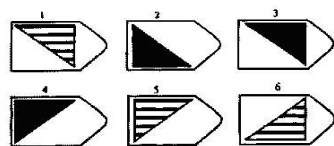
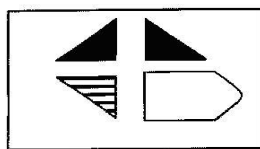
B4

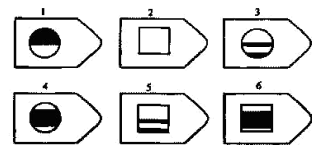
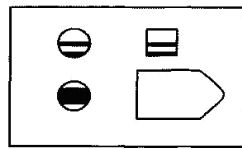
B5

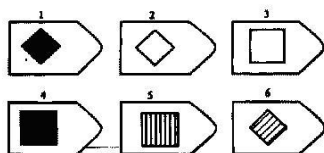
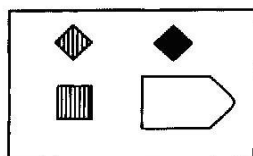
B6

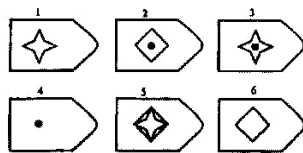
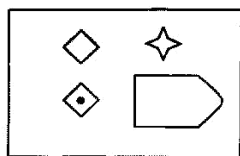
B7

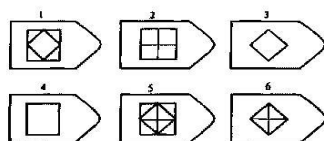
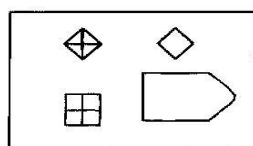
B8

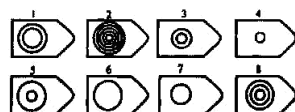
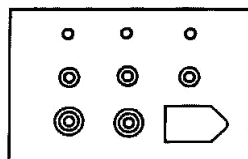
B9

B10

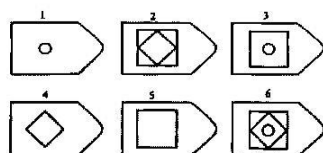
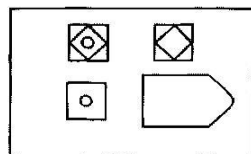

B11

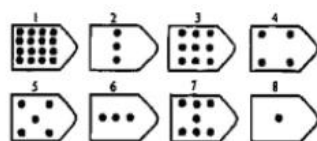
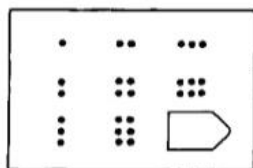

B12

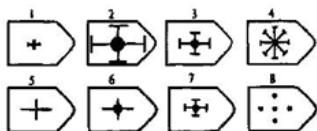
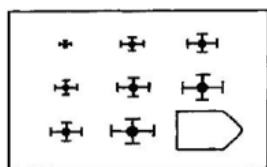
Серія C

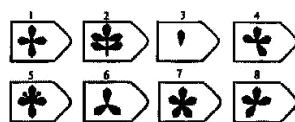
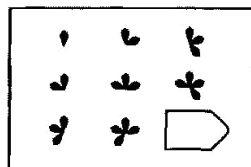
C1

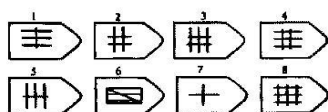
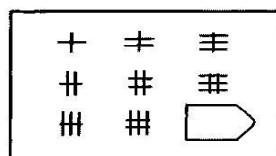
C2

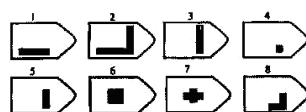
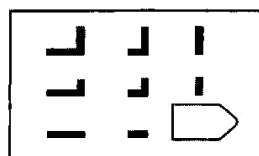
C3

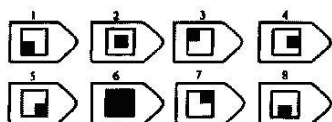
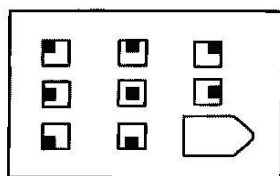
C4

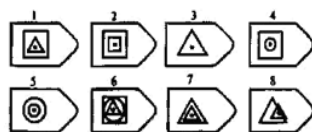
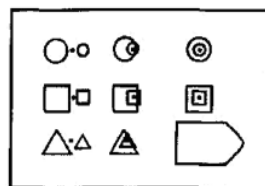
C5

C6

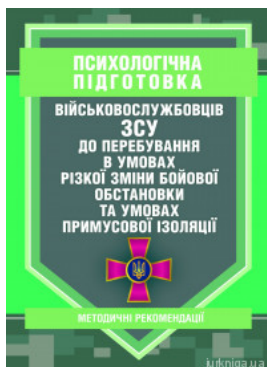

C7

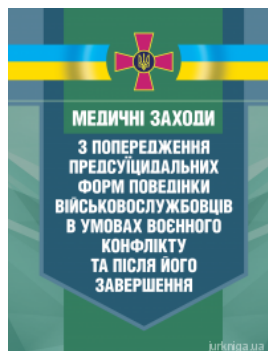

C8

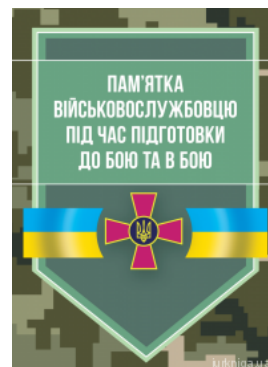
Книги, які можуть вас зацікавити

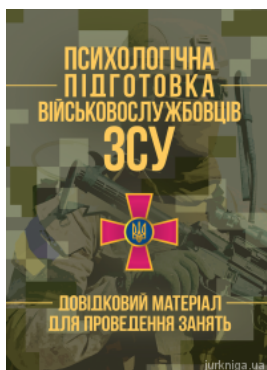
Психологічна підготовка військовослужбовців ЗСУ до перебування в умовах різкої зміни бойової обстановки та умовах примусової ізоляції. Методичні...

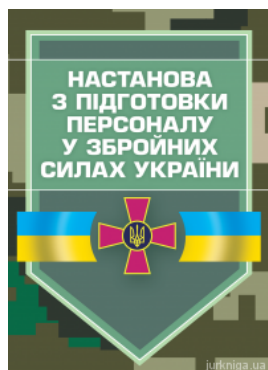
Медичні заходи з попередження пресуїцидальних форм поведінки військовослужбовців в умовах воєнного конфлікту та після його завершення

Пам'ятка військовослужбовцю під час підготовки до бою та в бою

Психологічна підготовка військовослужбовців ЗСУ. Довідковий матеріал для проведення занять

Настанова з підготовки персоналу у Збройних Силах України

Психологічна профілактика психотравматизації військовослужбовців Збройних Сил України

Перейти до галузі права
Військове право

Перейти на сайт →